

Secretariaat:

Antonio Vivaldistraat 2-8, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 02 35

F +31(0)20 301 03 02

rj@rjnet.nl

www.rjnet.nl

RJ-Uiting 2017-13: ‘Ontwerp-richtlijn 640 (en RJk C1 (Kleine)) Organisaties-zonder-winststreven en Ontwerp-richtlijn 650 (en RJk C2 (Kleine)) Fondsenwervende organisaties’

Algemeen

In de jaareditie 2017 van de RJ zijn de gewijzigde hoofdstukken RJ 640 Organisaties-zonder-winststreven, RJ 650 Fondsenwervende organisaties, RJk C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven en RJk C2 Kleine fondsenwervende organisaties opgenomen. Naar aanleiding van vragen uit de praktijk worden enkele wijzigingen doorgevoerd in de betreffende hoofdstukken.

Ten geleide

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

1. Indien een organisatie zonder winststreven een nalatenschap krijgt belast met vruchtgebruik, dient deze nalatenschap in de balans te worden verwerkt indien deze voldoet aan de verwerkingscriteria van een actief, zoals opgenomen in alinea 104 van hoofdstuk 115 Criteria voor opname en vermelding van gegevens en alinea 102 van hoofdstuk A2.1 Criteria voor opname en vermelding van gegevens. In RJ 640.208 en RJk C1.207 is opgenomen dat wanneer een organisatie een nalatenschap verkrijgt dat belast is met vruchtgebruik, bij de waardering van die nalatenschap rekening moet worden gehouden met het recht van vruchtgebruik. In de betreffende alinea's is verduidelijkt dat het in de specifieke situatie voor een organisatie zonder winststreven aanvaardbaar is om voor een onroerende zaak belast met vruchtgebruik de laatst beschikbare WOZ-waarde te hanteren. Voor de bepaling van de waarde van het vruchtgebruik is het in de specifieke situatie voor een organisatie zonder winststreven aanvaardbaar de fiscale waarde van het vruchtgebruik te hanteren.
2. In de praktijk blijkt onduidelijkheid te bestaan over de toepassing van de groottecriteria bij fondsenwervende organisaties. Daarom is in RJ 650.101 toegevoegd wanneer een fondsenwervende organisatie als kleine organisatie wordt aangemerkt.

Daarnaast zijn enkele kleine wijzigingen doorgevoerd.

Ingangsdatum

De ontwerp-richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven en ontwerp-richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties worden van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018.

Amsterdam, 4 december 2017

RJ 640 Organisaties-zonder-winststreven

Baten uit en eerste verwerking van nalatenschappen

208 De organisatie dient baten uit nalatenschappen te verwerken in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Zij verwerkt voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het boekjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen.

De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling.

Nalatenschappen dienen bij eerste verwerking te worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Bij de waardering van nalatenschappen dient de organisatie rekening te houden met eventuele rechten van vruchtgebruik. Voor de waardering van onroerende zaken is het in de specifieke situatie voor de organisatie zonder winststreven aanvaardbaar de laatst beschikbare WOZ-waarde te hanteren. Voor de waardering van het vruchtgebruik is het in de specifieke situatie voor de organisatie zonder winststreven aanvaardbaar de fiscale waarde van het vruchtgebruik te gebruiken.

RJk C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven

Baten uit en eerste verwerking van nalatenschappen

207 De organisatie verwerkt baten uit nalatenschappen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. In ieder geval verwerkt de organisatie voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het boekjaar waarin ze worden verkregen als baten uit nalatenschappen.

De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling.

Nalatenschappen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Bij de waardering van nalatenschappen houdt de organisatie rekening met eventuele rechten van vruchtgebruik. Voor de waardering van onroerende zaken is het in de specifieke situatie voor de organisatie zonder winststreven aanvaardbaar de laatst beschikbare WOZ-waarde te hanteren. Voor de waardering van het vruchtgebruik is het in de specifieke situatie voor de organisatie zonder winststreven aanvaardbaar de fiscale waarde van het vruchtgebruik te hanteren.

RJ 650 Fondsenwervende organisaties

Inleiding en toepassingsgebied

101 Dit hoofdstuk is van toepassing op fondsenwervende organisaties. De fondsenwervende organisatie is een particuliere organisatie met een maatschappelijke doelstelling die niet op winst is gericht en voor het realiseren van haar doelstelling baten verwerft uit publieke offervaardigheid en daarnaast uit andere bronnen van herkomst zoals overheidssubsidies, loterijen en baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten.

Op kleine fondsenwervende organisaties is hoofdstuk C2 Kleine fondsenwervende organisaties van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen van toepassing. De kleine fondsenwervende organisatie is een organisatie waarvan de totale baten op geconsolideerde basis in het verslagjaar minder zijn dan € 500.000¹.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

316 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten worden als afzonderlijke post in de staat van baten en lasten opgenomen. Onder deze post worden bijvoorbeeld abonnementsgelden, entreegelden en baten uit de verkoop van artikelen opgenomen.

Bij verkoop van artikelen dient in de staat van baten en lasten onder de post baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten de brutowinst te worden verantwoord. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte producten en/of diensten. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de producten en/of diensten, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe kosten, inclusief de logistieke kosten van in- en verkoop.

In de toelichting op de staat van baten en lasten dienen de netto-omzet, de kostprijs en de brutowinst te worden vermeld.

Indien de fondsenwervende organisatie uit hoofde van haar doelstelling artikelen verkoopt en/of diensten levert waarbij personen die tot de doelgroep behoren slechts een geringe eigen bijdrage betalen waardoor de activiteiten niet kostendekkend zijn, dan neemt de fondsenwervende organisatie het brutoresultaat op als lasten besteed aan de doelstelling.

Indien in het kader van de uitvoering van de doelstelling door personen die tot de doelgroep behoren een eigen bijdrage wordt voldaan, dient deze eigen bijdrage in de toelichting op de staat van baten en lasten zichtbaar in mindering te worden gebracht op de lasten.

Wervingskosten

RJ 650.324 **Alle kosten van activiteiten, die ten doel hebben particulieren, bedrijven, loterijorganisaties, overheden en andere (fondsenwervende) organisaties te bewegen geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, dienen te worden aangemerkt als wervingskosten. Dit houdt in dat de communicatiekosten tot de wervingskosten dienen**

---

¹ Deze grens is ontleend aan de erkenningsregeling, zoals gepubliceerd door Stichting Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie.

te worden gerekend, tenzij sprake is van voorlichtingskosten zoals bedoeld in alinea 323.

~~Indien in het kader van de uitvoering van de doelstelling door personen die tot de doelgroep behoren een eigen bijdrage wordt voldaan, dient deze eigen bijdrage in de toelichting op de staat van baten en lasten zichtbaar in mindering te worden gebracht op de lasten.~~

Informatie over financieel beleid en financiële resultaten

408 ~~Indien de~~De fondsenwervende organisatie ~~gebruikt van financiële instrumenten geeft vermeldt de organisatie ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten inzicht in~~ de doelstellingen en het beleid inzake risicobeheer, voor zover dat van betekenis is voor de beoordeling van de activa, passiva, financiële toestand en resultaat van de fondsenwervende organisatie. Daarbij wordt aandacht besteed aan het beleid inzake afdekking van risico's verbonden aan alle belangrijke soorten (financiële) transacties en aan de door de fondsenwervende organisatie gelopen prijs-, krediet-, liquiditeits- en kasstroomrisico's. Deze toelichting heeft betrekking op de fondsenwervende organisatie en de groepsmaatschappijen waarvan de financiële gegevens in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. Voor zover deze informatie in de jaarrekening is verstrekt, wordt aanbevolen een concrete verwijzing in het bestuursverslag naar de desbetreffende passage in de jaarrekening op te nemen.

Informatie over maatschappelijk aspecten van de activiteiten

412 In het algemeen is aan activiteiten van de fondsenwervende organisatie een drietal maatschappelijke aspecten verbonden, te weten milieu-, sociale en economische aspecten. Veelal wordt in dit verband gesproken over maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het is primair aan de fondsenwervende organisatie om in dialoog met zijn maatschappelijke omgeving invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. De diversiteit van situaties maakt het niet goed mogelijk of wenselijk om precies en uniform voor te schrijven hoe de fondsenwervende organisatie dit zouden moeten vormgeven. Wel mag op dit vlak transparantie worden verwacht, waarbij de fondsenwervende organisatie de keuze van relevante maatschappelijke aspecten en de daarop in het bestuursverslag op te nemen toelichting heeft afgestemd op de informatiebehoefte van belanghebbenden (stakeholders).

De fondsenwervende organisatie bepaalt of, en zo ja hoe, een toelichting op relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen in het bestuursverslag wordt opgenomen, alsmede welke maatschappelijke aspecten als meest relevant worden aangemerkt.

Bij de verslaggeving over maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt aanbevolen een onderscheid te maken tussen maatschappelijke aspecten van:

- de eigen bedrijfsvoering en activiteiten; en
- de (internationale) keten waarin de fondsenwervende organisatie opereert.

RJk C2 Kleine fondsenwervende organisaties

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

313 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten worden als afzonderlijke post in de staat van baten en lasten opgenomen. Onder deze post worden bijvoorbeeld abonnementsgelden, entreegelden en baten uit de verkoop van artikelen opgenomen.

Bij verkoop van artikelen wordt in de staat van baten en lasten onder de post baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten de brutowinst verantwoord. In de toelichting op de staat van baten en lasten worden de netto-omzet, de kostprijs en de brutowinst vermeld.

Indien in het kader van de uitvoering van de doelstelling door personen die tot de doelgroep behoren een eigen bijdrage wordt voldaan, dan wordt deze eigen bijdrage zichtbaar in de toelichting op de staat van baten en lasten in mindering gebracht op de lasten.

Besteed aan doelstellingen

...

317 Van voorlichting als onderdeel van de doelstelling is sprake wanneer de fondsenwervende organisatie voorlichting geeft, die primair ten doel heeft het bewerkstelligen van bewustwording, attitudeveranderingengedagsverandering (anders dan het geven van geld) bij de doelgroep. Het realiseren van dit voorlichtingsdoel moet een van de statutaire doelstellingen van de organisatie zijn en een rechtstreekse relatie hebben met de realisering van de hoofddoelstelling. Voorwaarde voor kostentoekening aan voorlichting is een consistent voorlichtingsbeleid. Voor de situatie waarin voorlichting en fondsenwerving tegelijk plaatsvinden, zie alinea 326319.

De fondsenwervende organisatie vermeldt het bedrag van de voorlichtingskosten en de post waarin deze voorlichtingskosten zijn opgenomen afzonderlijk in de toelichting.

Wervingskosten

318 Alle kosten van activiteiten, die ten doel hebben particulieren, bedrijven, loterijorganisaties, overheden en andere (fondsenwervende) organisaties te bewegen geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, worden aangemerkt als wervingskosten baten. Dit houdt in dat de kosten voor publiciteit tot de wervingskosten baten worden gerekend, tenzij sprake is van voorlichtingskosten zoals bedoeld in alinea 317.

~~Indien in het kader van de uitvoering van de doelstelling door personen die tot de doelgroep behoren een eigen bijdrage wordt voldaan, dan wordt deze eigen bijdrage zichtbaar in de toelichting op de staat van baten en lasten in mindering gebracht op de lasten.~~